

Tenner & helse

MEDLEMSBLAD FOR FORBUNDET TENNER OG HELSE

19. Årgang – nr. 1 mars 2013

- Amalgamforbud i EU?
- Viktig rapport fra FELO
- Kjeveleddsdysfunksjon

Mennesket må ikke glemme at det er natur. Her på jorda er vi del av en helhet, og når vi glipper det av syne, mister vi et viktig fokus. Om og om igjen opplever vi hvordan vår tukling med naturen slår tilbake på oss selv.

Vi har vist at vi er i stand til å ta konsekvenser av de erfaringene vi gjør. Forbudet mot DDT, norsk forbud mot amalgam, et verdensomspennende arbeid for å forby all bruk av kvikksølv, advarslene mot tobakksrøyking. Dette er noe av det som kan nevnes. Det som forunder meg er at evnen og viljen til å tenke langsiktig og handle etter "føre-var-prinsippet" ser ut til å være totalt fraværende.

Man valgte å la kvikksølv være en av bestanddelene i amalgam, selv om man kjente til den ekstreme giftigheten. Det er i seg selv et tankekors. Men enda mer forunderlig er det kanskje at så mange i så mange år har benektet at dette kunne gjøre mennesker syke.

Og nå ser vi det igjen. I "rapport 2012:3 - Svake høyfrekvente elektromagnetiske felt - en vurdering av helserisiko og forvaltningspraksis" avviser ekspertgruppen, oppnevnt av Folkehelseinstituttet på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet og Samferdselsdepartementet, el-overfølsomhet som fenomen. De går sågar så langt som til aktivt å anbefale at el-overfølsomme ikke skal få hjelp og tilpasning verken på skole eller arbeidsplass. Dette skjer til tross for at det ikke er mangel på advarsler, også fra medisinsk hold.

Det er godt at det finnes ildsjeler som ikke gir opp kampen.

Jeg vil benytte anledningen til å gratulere FELO med en glimrende motrapport, og til å ønske dem all lykke til med det videre arbeidet. Takk - på vegne av oss alle.

Redaktør
Toril Sonja Gravdal

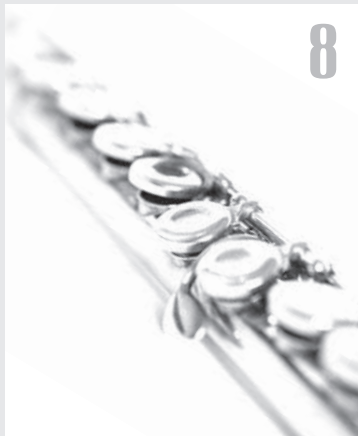
I Fagbladet nr. 2 - 2013 kan vi lese om den første saken, ført for de vanlige domstolene, som omhandler tannhelsesekretærenes krav om at arbeidet som tannhelsesekretær har vært helseskadelig. Dommen i lagmannsretten gir Bertha Regine Serigstad medhold i at hun har fått en yrkesskade etter å ha jobbet med kvikksølv som tannhelsesekretær.

Forbundsleder Jan Davidsen sier her at dette er en viktig dom for fagforbundet og tannhelsesekretærene. Og Fagforbundets advokat Anne-Gry Rønning-Aaby sier at det er viktig å ha fått medhold i at kvikksølv kan gi et mangeartet sykdomsbilde uten at det kan stilles krav om at det må foreligge "et sett med symptomer og tegn" slik Trygderetten legger til grunn.

Det denne dommen sier er at Fagforbundet har fått medhold i at jobben som tannhelsesekretær, med omfattende bruk av kvikksølv, har vært helseskadelig. Jeg håper at dommen vil bidra til at alle tannhelsesekretærene som er skadet som følge av sin kontakt med kvikksølv nå for oppreisning og støtte, uten at hver enkelt må føre sin sak for domstolen.

Det neste kapittelet i kvikksølvsaken er pasientene, det er nemlig mange tusen pasienter som har blitt påført helseskader og sykdommer som følge av bruken av amalgam som tannfyllingsmateriale. Pasientorganisasjonen Forbundet Tenner og Helse har i 30 år vært en viktig aktør i det norske samfunnet, av de krav FTH har rett til norske helsemyndigheter og politikere i disse 30 årene har vi heldigvis fått gjennomslag for det viktigste. Det er i dag ikke lenger lov å bruke amalgam som tannfyllingsmateriale i Norge. Men, og det er et stort men, for helsemyndighetene har sviktet denne pasientgruppen. Det finnes ikke et adekvat behandlingstilbud til denne pasientgruppen, og det vi som likemenn stadig opplever er at legestanden ikke har nok kunnskap om kvikksølvforgiftning. Situasjonen for mange er at de dessverre blir henvist til psykiatrisk behandling, en behandling som slik vi erfarer, heller ikke har god nok kunnskap om eller fokus på kvikksølvforgiftning.

Våren 2009 fikk Helsedirektoratet i oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet å forberede igangsetting

- S 4 Behovet for forskningssamarbeid om kvikksølvproblematikk
- S 7 Litt om tannbehandling i utlandet
- S 8 Harmoni og samspill
- S 10 Amalgamforbud i EU
- S 11 En kvikksølvtraktat trenger land som faser ut amalgam
- S 12 Morgellons - en menneskeskapt sykdom?
- S 14 Viktig seier i Gulating
- S 15 Er mennesket verneverdig?
- S 17 Viktig rapport fra FELO
- S 18 Tiltak for personer med kjeveleds-dysfunksjon
- S 20 Den levende joden
- S 22 Rør deg hjerne
- S 24 Biomatten - en terapeutisk matte
- S 26 Symptomer ved kvikksølvforgiftning

av et samarbeidsprosjekt mellom tannhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten om behandling ved mistanke om bivirkninger av odontologiske biomaterialer.

Målet med samarbeidsprosjektet er at personer som knytter sine helseplager til odontologiske biomaterialer skal få bedre helse og / eller bedre livskvalitet. Prosjektet skal også ha som mål å hjelpe dem som har skiftet sine tannfyllinger, men som fortsatt opplever helseplager som de setter i sammenheng med tidligere fyllinger.

Sentralstyret har ved flere anledninger informert og orientert FTHs medlemmer om dette prosjektet, det er nå gått fire år siden Helsedirektoratet mottok oppdraget, og i skrivende stund vet sentralstyret ikke hva som er status for prosjektet. Vi venter på en lovet tilbakemelding fra Helsedirektoratet.

**Vennlig hilsen
Dag Einar Liland,
leder FTH**

Sentralstyret beklager

Som tillitsvalgte opplever vi at vi ikke alltid strekker til. Til tider er henvendelsene til forbundet mange, og det er ikke alle som får kontakt eller en tilbakemelding. Dette beklager vi.

Vår anmodning til dere som ikke fikk kontakt eller en tilbakemelding, prøv igjen.

Behovet for forsknings-samarbeid om kvikksølvproblematikk

- og fortellingene om hvor lite som skal til for å skape ugreie i naturen og i mennesker

Av Tor Johnsen

De lærde strides på dette området. Vitenskapelige teorier kan i noen tilfeller gå i diametralt motsatte retninger og skape vansker for deg som sliter med å velge dine personlige virkelighetsopfatninger i kompliserte helsespørsmål.

“Meget tyder på, at selv den mindste smule kvikksølv giver skader.” Det er journalist Sybille Hildebrandt som i innledningen til en artikkel siterer professor Philippe Grandjean slik.

Slike ytringer kan få god støtte fra folk som studerer mulige årsaker til at en del amalgambærere kan oppleve helseproblemer knyttet til dette kvikksølvholdige materialet. Enkelte forskere kan gå så langt som til å se en mulig sammenheng mellom kvikksølvavgang fra amalgam og vår omgang med elektro- og radiosmog. Men her må det også medgis at andre forskere kan konkludere med at amalgam er et helt ufarlig materiale så lenge det befinner seg i munnen din.

Kan forskere med slike sprikende konklusjoner forenes om et slags felles utgangspunkt for videre kvikksølvforskning?

Kan hovedårsakene til spriket ligge i at noen av oss foretrekker utstrakt bruk av statistiske metoder i våre studier samtidig som vi i verste fall kan tenkes å trekke for omfattende og/eller raske slutninger om hva funn av kvikksølv i kroppsvæsker og hår kan si oss om mengde kvikksølv i de enkelte organer som for eksempel sinusknute, hjerne, hjerte, osv.?

Er det i noen tilfeller interessen av å kunne ende opp med en bestemt konklusjon som leder oss til valg av metoder som i de verste tilfellene lett kan bli betraktet som som forskningsfuske?

Selv ser jeg for meg at det med dagens gjeldende diagnosesystemer må være relativt enkelt å benytte statistikk til å påvise at amalgambærere ikke har overhyppighet av helseproblemer. Da kommer vi tilsynelatende utenom problemet med at sammensatt kronisk tungmetallforgiftning muligens kan vise seg å

være blant hovedårsakene til en lang rekke av våre vanligste helseproblemer som er rubrisert i diagnosesystemene. Er vi også i slike tenkte tilfeller over grensen til forskningsfuske?

Det er mitt håp at denne lille fortellingen kan bidra til at det kommer i stand et fruktbart samarbeid mellom deg som gjør utstrakt bruk av statistikk i din forskning og deg som går mer på å skaffe oss pasienter oversikt over hvilke mer eller mindre sammensatte årsaker som kan ligge bak når vi opplever konkrete helseproblemer.

Når du eventuelt får øye på mulig forskningsfuske vil jeg foreslå at du primært tenker på å skåne forskeren og hans eller hennes eventuelle team mest mulig. På dette kvikksølvområdet kan vi jo desverre lett havne i situasjoner der vi får lyst til å gi all mulig støtte til konklusjonene som fremlegges samtidig som vi ser svakheter ved grunnleggende antakelser i en konkret undersøkelse. Start gjerne, i et slikt tilfelle, med en diskret antydning om behovet for internrevisjon før du i en plan B kan føle deg friere til eventuelt å gå rett på poenget ditt om mulig forskningsfuske.

Her minnes jeg tidligere motsetninger i noen medisinske fora og ser tilbake på gleden når en verdig motstander reviderer sitt ståsted og går over til å bli blant mine beste allierte på nettopp oftest svært sammensatt kronisk tungmetallforgiftning, dagens avgiftningsmuligheter, “kost som medisin”, mulighetene innenfor informasjonsmedisin osv. Kommer du til meg med en konkret mistanke om forskningsfuske på dette kompliserte området vil den bli holdt privat mellom oss til vi eventuelt blir enige om måter å gå videre med saken på;- kanskje også i det offentlige rom.

I den lille fortellingen om behovet for forsknings-samarbeid ble professor Philippe Grandjean sitert på hvor lite kvikksølv det skal til for å lage ugreie i naturen.

Under overskriften “Enige om global kvikksølv-avtale” følger det norske klima- og forurensningsdirektoratet greit opp slik på sine nettsider:

KVIKKSØLV

- Mesteparten av kvikksølvforurensningen i Norge skyldes langtransportert forurensning.
- Svært giftige for mange vannlevende organismer og for pattedyr.
- Kan gi kroniske giftvirkninger, som nyreskader og motoriske og mentale forstyrrelser - selv i meget små konsentrasjoner.

1. februar 2013 skriver Aftenpostens Anette Aasheim utmerket under overskriften "Absolutt strålende" og fortsetter i ingressen: "Stemningen er radioaktiv i et hus på et jorde i Ås. I Madame Curies ånd er det fremragende forskning som foregår rundt bordet."

Det er professor i radiokjemi Brit Salbu som intervjues. Hun leder isotoplaboratoriet på Ås. Det meste går naturligvis på radioaktivitet på godt og vondt, fra stråleterapi til store reaktoruhell. Men det som mest fanget min interesse var faktisk noen pågående eksperimenter der lakseyngel døde etter få dager i vann med urannivåer så lave at de visstnok kan finnes i avrenningsvann i norsk natur.

"Men fisken døde ikke av strålingen, den døde som følge av at uran er et tungmetall. Grunnstoffet kan brytes ned til radioaktive stoffer som radium og radon, men er altså mer giftig som metall enn som radioaktivt stoff." Og Salbu legger til: -Vi er aldri utsatt for bare ett stoff av gangen. Det vil alltid være en blanding, såkalte cocktails. Og stoffer kan samvirke og gi opphav til større skade når de virker sammen enn enkeltvis.

Her kan det jo være nærliggende å sammenligne den døende lakseyngelen med både de av oss som betegner seg som eloverfølsomme og eventuelt amalgamsyke. Er det ikke bare laksen det er noe i veien med når den ikke overlever i det vi kan kalle et helt normalt eller naturlig miljø? Vannet den den svømmer i kan jo vi mennesker sannsynligvis drikke uten at det får noen som helst (merkable) negative konsekvenser for oss. Her har vi jo i noen grad valgt å marginalisere disse overfølsomme individene både helsepolitisk og medisinsk ved å forsøke å henvise deres problemer til psykiatrien. Kan vi ikke bare la videre forskning ligge og gjøre det samme med denne svært så følsomme lakseyngelen?

Vel, spøk til side;- disse eloverfølsomme som ikke er helt fortrolige med tanken på å betrakte seg selv som psykiatriske pasienter er mange nok. De fleste av dem er derimot fortrolige med tanken om at deres problemer i varierende grad kan være knyttet til amalgam i tennene. På deres årsmøte 12. februar orienterte en flink professor i nevrologi om emnet "Hva vet vi om stråling og helse - og hva gjør helsemyndigheter internasjonalt på dette feltet?"

Jeg setter stor pris på hans forskerinteresse av å legge sine forsøk opp i samråd med pasientene og ser ikke helt bort fra at han kan sitte igjen med mer ny kunnskap enn han gir fra seg etter dette møtet.

På dette feltet vet vi jo etterhvert ganske mye samtidig som vitale samfunnsinteresser mikset med industriinteresser dessverre kan tale for at mye av den nye kunnskapen fortsatt bør stikkes under en stol eller tildekkes til fordel for bevaring av en del av det jeg selv ganske enkelt vil gi merkelappen medisinske livsløgner.

Jeg er nok tilhenger av å la samfunnsfinansierte forskere kikke på atskillig mer intrikate sammenhenger enn de som hittil er kommet for en dag, og jeg ser frem til mer forskningssamarbeid enn det som det ble vist til innledningsvis her. En viss "samkjøring" mellom forskning på ioniserende og ikke ioniserende stråling har jeg tro på. Her er det jo eksempelvis svært ønskelig å skaffe bedre eller verifiserende svar på hvorfor dagens omgang med radiosmog kan ha negativ virkning på blod-/hjernebarrierens effektivitet og hvilke tidshorisonter på skadegjøringen man bør forvente seg ved forskjellige eksponeringsformer og mengder.

Spørsmålet om hvor lite amalgam som skal til for å lage trøbbel hos disponerte pasienter er interessant, og det finnes tallrike pasientfortellinger. Noen av dem finner du her: <http://www.noamalgam.org/index.php?page=historier#erlend>

De problemene og løsningene som er berørt ovenfor er i all hovedsak tabubelagt både i medisinen og i helsepolitikken og kanskje dermed, eller derfor også, i mainstream media. Samtidig kan vi ikke utelukke at løsningene på svært mange av våre nyere helseproblemer blir å finne akkurat i erkjennelsen av at vi er "elektriske dyr" som kan påvirkes negativt av de forunderligste cocktails der både "overdoser" av mikrobølger, "langreist" og "implantert" kvikksølv kan inngå blant sikkert mange flere uheldige ingredienser, særlig på kjemi- og hormonsiden.

Dropper vi tabuene våre, krever forsknings-samarbeid og styrer den offentlige forskningsfinansieringen til dette spenningsfylte feltet finner vi nok også som samfunn løsningene som ennå stort sett er forbeholdt velorienterte pasienter som kan velge hjelp fra leger/terapeuter på øverste hylle.

Velkommen etter!

torljohansen@hotmail.com

Slutt deg gjerne til Tor Johnsen og andre Tenner og Helse medlemmer på Facebook.

Litt om tannbehandling i utlandet

av Inger Kristine Bøe

På nettet kan en finne et vell av tannleger og tannlegeklinikker i land som Thailand, Spania, Tyrkia, Ungarn, Polen, Kroatia, etc. I utgangspunktet kan det være vanskelig å vite hvilken tannlegeklinikk man skal velge. Imidlertid ligger der mye informasjon på nettet om de forskjellige klinikker slik at en på forhånd kan bli godt kjent med den en velger å dra til. Hvilken garantiordninger har klinikken? Er tannlegene medlem i sitt lands tannlegeforening? Er det en klinikk med moderne utstyr? Der er mange forhold å utrede.

Her er noen opplysninger som kan være nyttige hvis en vurderer å få utført tannlegebehandling i et annet land. Prisreduksjonen på tannlegearbeider i en del land kan ligge på 50-75% i forhold til i Norge. Der arrangeres turer fra Norge til utvalgte tannlegeklinikker i land som Ungarn og Polen. Man får bl.a. norsk reisehjelp og norsktalende guider som følger en til tannlegebesøk.

Det er lurt å gå til en tannlege i Norge før en reiser for å få undersøkt hvilke arbeider en trenger å få utført, få et prisoverslag og bestemme materialvalg. Så finner man en tannlege som kan utføre arbeidet med de materialene som er blitt anbefalt. Materialvalget er viktig. Det må være biokompatibelt, dvs at det må fungere i kroppen. Dette er spesielt viktig til større arbeider som proteser, kroner og implantater.

Det er viktig at den klinikken en velger i utlandet er av første klasse. Der fins mange skrekkehistorier om

utført tannlegearbeid som har forårsaket store problemer i etterkant. En kan be om engelsktalende referanser hos tannlegen en velger, kanskje kan en også få norsktalende referanser. Det anbefales å kontakte disse referansene. Når man kommer hjem igjen, kan en også gå til en tannlege og få sjekket det tannlegearbeidet som er gjort og få en vurdering av det. Det koster ikke så mye.

Et tannlegebesøk i utlandet krever en del planlegging. Jo mer en skal utføre hos tannlegen, dessto bedre må en planlegge turen. Hvis en skal foreta en lang flyreise, som f.eks. til Thailand, så anbefales det å ikke starte tannbehandling før kroppen har fått justert døgnrytmen. På samme måte bør en unngå tannbehandling umiddelbart før en skal fly hjem. Grunnen til dette er at trykkforandringer ombord i flyet kan forårsake sterke smerter. En må passe på at en har beregnet den tiden som trengs for å få utført de planlagte tannarbeidene.

Mange norske tannleger fraråder bruk av utenlandske tannleger og din faste tannlege hjemme i Norge kan nekte deg videre behandling hvis du har foretatt tannbehandling i utlandet.

Hvis man har bestemt seg for å få utført tannlegearbeid i et annet land og en forbereder seg godt, vet hva man vil ha, sjekker kvaliteten på tannlegeklinikken, sjekker referanser, garantiordninger og sørger for å ha den tid som er nødvendig til rådighet, så skulle det være et godt grunnlag for å få en vellykket tannlegebehandling.

Har du erfaringer? Vi hører gjerne fra deg.

HARMONI OG SAMSPILL

- og om prinsessen på erten

H.C. Andersen forteller om en prins som så gjerne ville ha en prinsesse, men det skulle være en ordentlig prinsesse. Hvordan skulle så dronningen finne ut om det var en ordentlig prinsesse?

Av Marit Grendstad

Testen dengang bestod i å legge en ert under tyve edderduns dyner og tyve madrasser, la prinsessen sove der hele natten og spør henne neste morgen om hun hadde sovet godt. Hva skjer? Jo prinsessen er helt brun og blå over hele kroppen. Hun hadde hatt det helt forferdelig. Riktignok er det et eventyr, men likevel. Prinsessen sa hun *kjente* at hun hadde sovet på noe hardt.

Jeg har ofte vært innom dette eventyret fordi det forteller meg noe viktig. Denne prinsessen var ikke redd for å si det hun *kjente*. Den første natten i en kongelig seng, skulle vi tro hun hadde sovnet av utmattelse etter uværet hun hadde opplevd. Og ikke minst hadde man kanskje

forventet en viss høflighet og tilbakeholdenhet når hun møtte sine mulige svigerforeldre for første gang. Men nei, hun turde å si i fra akkurat slik som hun hadde det.

Utgangspunktet for denne artikkelen er utfordringer vi møter i våre omgivelser og samspillet mellom oss og våre omgivelser. De fleste mennesker jeg møter som har hatt store utfordringer i livet, har også gjort en stor innsats for å ha et godt liv. Flere opplever likevel at de ikke kommer videre. Det jeg kan hjelpe å bidra med er å se på hele mennesket og hele mennesket i samspill med sine omgivelser.

I det som kalles kinesisk metafysikk - deles det som påvirker oss i tre deler. Den første tredelen handler bl.a. om hvor vi er født, våre foreldre, kort sagt det som i dag ligger utenfor vår kontroll. Den andre tredelen handler om våre evner og hva vi selv gjør for å skape et godt liv. Den siste tredelen handler om påvirkningen fra våre omgivelser. Det er i grunnen en ganske stor andel av det totale bildet. Denne inndelingen ble gjort for flere tusen år siden. Den er like aktuell i våre dager, ja kanskje enda mer, for i det synlige og usynlige i våre omgivelser finner vi mer som påvirker oss enn tidligere. Jeg tenker da bl.a. på EMF, elektromagnetiske felt m.m. Uten at vi tar denne siste tredjedelen med i vår innsats for et bedre liv, tør jeg påstå at det ikke blir full uttelling av all den andre gode innsatsen vi gjør for å ha det bra.

Min erfaring er at det å gjøre noe med den siste tredjedelen - nemlig våre omgivelser - hjelper oss å komme raskere i mål. I den forrige artikkelen ble memon® miljøteknologi beskrevet. Dette er en enkel måte å 'renaturere sine

omgivelser' på. I kinesisk metafysikk er Feng Shui en sentral måte å optimalisere sine omgivelser på. Ordene betyr vind og vann og indikerer at vi påvirkes av energi - vinden kommer noen ganger i storm styrke, andre ganger som en solgangsbris. Det å si hvordan denne ytre påvirkningen har effekt på et hus og de som bor der, og tilrettelegge for optimale forhold, vil også være et godt bidrag.

Andre ganger kan mennesker fortelle at de opplever en vond stemning i huset. Noen kan igjen fortelle at livet ble mye vanskeligere etter at de

Bildet er lånt av www.maileg.dk

flyttet dit
de nå bor. Dette
kan ha sin årsak i flere
forhold. En av årsakene kan være at det
har skjedd ting på stedet som har satt igjen det som
kan kalles et avtrykk. Det å jobbe med å endre dette,
er også viktig for at de som bor på et sted skal kunne
hente energi fra sine omgivelser.

Jeg pleier å sammenligne arbeidet med
omgivelsene lik det som skjer når vi får behandling
hos akupunktør og gjerne også hos en osteopat. Det
er viktig å få energien og rytmen 'på plass', ikke bare
hos oss selv, men også i våre omgivelser. Det er denne
harmonien og samspillet som er så viktig. Jeg
sammenligner det gjerne med et orkester. Når alle
spiller sin del og instrumentene er riktig stemt, er
harmonien på plass.

Det er mye som kunne skrives om dette emnet. Jeg
ønsker likevel å komme tilbake til prinsessen og erten.
Prinsessen var veldig følsom. Men hun kjente noe og
fikk også fysisk utslag av dette. Hun visste ikke hva
det var, men det var 'noe som var galt'. Jeg skulle
ønske at vi kunne bli flinkere til å kjenne etter. Ikke
alltid vet vi hva vi kjenner, men vi kan kjenne og erfare
en disharmoni uten å kunne sette navn på den. Med
egne erfaringer, og med hjelp fra dyktige mennesker
på veien, har jeg fått hjelp til å sortere hva som er hva
i eget liv. Noe av det som har vært utfordrende i
denne prosessen, bl.a. fordi jeg så gjerne ville at det
jeg opplevde som vanskelig, enten stråling eller andre
utfordringer, skulle løses utenfor meg selv. Den største
gleden i prosessen - men også utfordringen - var når
jeg aksepterte, at hvordan jeg møtte meg selv og
hvordan jeg forholdt meg til mine omgivelser, var
avgjørende for hvordan jeg greide å finne løsninger
på de utfordringer jeg stod i.

En av nøklene til det gode liv handler om - å puste.
For å kunne være til stede og kjenne etter, er det å
puste riktig avgjørende. Jeg lastet ned pusteøvelser
på iPod'n, gjorde dem hver dag, og langsomt var jeg
mer og mer her og nå. Når jeg så møtte utfordringer,
var det lettere å kjenne etter og sortere hva som
skjedde og så gjøre valg.

Gjennom en problemløsningsprosess fra Hawaii,
kalt ho'oponopono, opplevde jeg å gå og være lange
skritt videre i en god prosess. Denne metoden handler
om å slette gammel programmering i oss som gjør at
vi handler på autopilot i mange av livets situasjoner.
Det å kunne handle på inspirasjon, åpner for nye
muligheter og nye løsninger. Jeg anbefaler gjerne
boka 'Zero Limits' av Joe Vitale og Ihaleakala Hew Len.

Bildet av marikåpen er
ikke tilfeldig valgt. Navnet
Alchemilla Vulgaris fikk den fordi man i
gamle dager mente at man kunne lage gull av
duggdråpen som man fant ved morgengry. Marikåpen
minner meg om at vi med dagens utfordringer må
tørre å se at det er mulig å kunne forvandle prosesser
i eget liv og i våre omgivelser til nye muligheter og
nye løsninger.

Jeg håper at jeg gjennom å dele mine tanker her,
kan bidra til at andre kommer lettere dit de ønsker å
være. Det å legge til rette for helsebringende
omgivelser, er å bidra til et godt liv for oss og de som
er rundt oss. I denne prosessen er det mange viktige
faktorer og det er en glede for meg å få lov å bidra i
denne gode prosessen, til et liv som jeg gjerne
beskriver som å leve i medvind.

Marit Grendstad bor og arbeider nå i Kristiansand.
Hun driver firmaet I Medvind med memon
miljøteknologi (www.imedvind.no) men er også
tilgjengelig for konsultasjon med fokus på det som
beskrives i denne artikkelen.

Amalgamforbud i EU?

Norge og Sverige har gått foran og har kommet lengst i verden når det gjelder forbud mot amalgam som tannfyllingsmateriale. Nå er tiden inne for et forbud i EU. I det følgende beskriver Ann-Marie Lidmark i forbundsledelsen i Tandvårdskadeforbundet det kommende EU-arbeidet. Nå gjenstår å samle styrke til et forbud i EU.

KONSULTASJONSRAPPORT OG EKSPERTGRUPPER

I mars 2012 ble det publisert en rapport om hvordan kvikksølv fra dentalt amalgam og batterier kan bli redusert. (Study on the potential for reducing mercury pollution from dental amalgams and batteries) EU-kommisjonens direktorat for miljøspørsmål hadde bestilt rapporten.

Utredningen konstaterte at et amalgamforbud var viktig for å minske miljøutslippene av kvikksølv. Etter en første diskusjon med interessentene, dvs. industrien, frivillige organisasjoner (NGO) og medlemslandene, ble spørsmålet om dentalt amalgam sendt videre for ytterligere behandling til to vitenskapelige arbeidsgrupper innen direktoratet for helse, konsumenter og miljø. De fikk i oppdrag å uttale seg om dentalt amalgam og dets alternativ når det gjelder miljørisiko, indirekte helseeffekter samt sikkerhet for pasienter og personell.

Arbeidet i ekspertgruppene har startet og prosessen er lukket fram til rapportene blir publisert, noe som er beregnet til å skje i løpet av juni måned. Deretter fortsetter kommisjonens arbeid for å nå fram til et politisk forslag som forhåpentlig ender med utfasing av amalgam med sluttdato 2018.

Om kommisjonen velger å legge fram et forslag som sikter mot en teknisk revidering av nåværende lovvedtak kan prosessen bli relativt kort. Velger man i stedet en helt ny lovgivning vil beslutningen tar betydelig lengre tid.

EU'S MINISTERRÅD

Forslaget forberedes deretter politisk av EU's ministerråd og først etter det kan et ordførende land ta opp forslaget til politisk avgjørelse.

De land som er mest negative til et forbud er Belgia, Portugal og Polen. Frankrike som bruker mye amalgam har historisk sett vært negative, men sier nå at de på sikt kan støtte et amalgamforbud, og det samme synes å gjelde Storbritannia som nylig har byttet side.

LOBBYARBEID OG PÅVIRKNING

Så snart de to ekspertrapportene publiseres kommer de frivillige organisasjoner likesom andre interessenter til å legge fram sine synspunkter. For vår del samordnes det europeiske arbeidet av Zero Mercury Working Group, som består av organisasjoner i flere europeiske land inklusiv Tandvårdskadeforbundet. (Tf)

Den svenske regjering arbeider for et amalgamstopp i Europa og Sverige er et foregangsland. Tf kommer til å påvirke tjenestemenn i Miljøverndepartementet og Kjemikalieinspeksjonen for å få fram våre argumenter. Før møtet i Geneve lanserte Tf miljøavgifter på kvikksølv i amalgam (ca.500 kr/gram) som et alternativ til forbud. Vi håper at regjeringen tar med dette forslaget i de europeiske diskusjonene. Miljøavgifter samsvarer vel med prinsippene om at den som forurensar også betaler og kan være lettere å svelge for de motvillige landene.

De land som motvirker et amalgamforbud hevder at alternative materialer er dårlige og ikke like holdbare som amalgam, at alternativene er dyrere og at de er vanskelige å anvende i utviklingslandene. Disse argumentene bør imøtegås på en aktiv måte.

Sverige og Norge er de eneste land i verden som har forbudt amalgam og vi kan derfor vise at tannpleien fortsatt er bra, at kostnadene ikke har økt bemerkelsesverdig mye og om mulig vise at sykdomshyppigheten er redusert. Vi bør også løfte fram svenske tannleger som utøver amalgamfri tannpleie i utviklingslandene og tilby opplæring om alternativene.

Ann-Marie Lidmark, Zoofysiolog og ekspert på folkehelse, medlem i forbundsstyrelsen.

Oversatt av Helene F.Klingberg

Forbundet Tenner og Helse avholder landsmøte

Lørdag 25. og søndag 26. mai 2013 på Scandic Bergen Airport Hotel

Alle fullt betalende medlemmer av FTH i 2012 har møte og talerett på landsmøtet i 2013

Forbundet dekker reise og opphold for de som er valgte representanter fra fylkesavdelingene til landsmøtet, andre må dekke reise og opphold selv. Vi må ha bindende påmelding for deltakelse på landsmøtet.

Påmeldings frist er 31. mars 2013. Alle påmeldte vil få tilsendt program.

Påmelding gjøres helst på e-post eller brev.

Saker som ønskes fremmet på landsmøtet må være sentralstyret i hende senest 30. mars 2013

Adresse: post@tenneroghelse.no eller Forbundet Tenner og Helse ved Liland, Totlandsvegen 365, 5226 Nesttun

En kvikksølvtraktat trenger land som faser ut amalgam

Av Charlie Brown – president for World Alliance for Mercury-Free Dentistry

KJÆRE VENNER!

De sa at vi ikke kunne få inkludert dental amalgam i en miljø-traktat....men vi gjorde det.

Mens våre opponenter argumenterte med at amalgam var et helse-tema som på samme måte som vaksiner skulle utelukkes fra en kvikksølv-traktat, så viste vi at amalgam er et alvorlig miljøproblem. Under den femte og siste forhandlingsseksjonen i Geneve om en traktat (som nettopp er avsluttet), ble amalgam sammenlignet med den beryktede smittebærende DDT. Ingen tvilte på at denne hovedkilden til kvikksølv-forgiftning fra produkter hørte hjemme i en miljøtraktat. Nå er en miljøtraktat på plass – og amalgam er inkludert! Vi klarte det! De sa at vi kunne ikke engang få støtte for å redusere bruken av amalgam.... men vi gjorde det.

Mens våre opponenter argumenterte med at amalgam kan bli behandlet på en trygg måte i motsetning til andre kvikksølvkilder, så viste vi at den eneste måten å forholde seg til amalgam på er å fase ut bruken. Det blir også presisert i traktatens sluttformuleringer rettet mot de ulike nasjoner. Her kan det bli språklige endringer senere for å få på plass en utfasingsdato.

Mens våre opponenter argumenterte med at all regulering av amalgam skulle bli frivillig, viste vi at pålagte utfasingsskritt var nødvendig for å gjøre fremgang. Traktaten pålegger landene å gjennomføre to eller flere av de foreslåtte utfasings tiltakene. Det omfatter å fastsette nasjonale mål som tar sikte på å redusere amalgambruken, fremme kvikksølvfrie fyllingsmaterialer og ikke oppmuntre forsikringspolitikk og programmer som favoriserer amalgamfyllinger fremfor kvikksølvfrie dentalmaterialer. Andre tiltak sikter på å redusere global kvikksølvforgiftning gjennom å begrense amalgambruk til innkapslet tilstand, fremme den beste miljøpraksis i tannklinikker, og oppmuntre tannlegeskolene å utdanne tannleger til å bruke kvikksølvfrie alternativer.

Og her er et interessant punkt: amalgam er det eneste kvikksølvholdige produkt med en veiviser for hvordan redusere bruken, utstyre nasjonene med en spesiell ledelse for hvilke tiltak som kan bli iverksatt for å gå over til kvikksølvfrie alternativer. Dette viser hvor alvorlig landene tar denne saken.

Er formuleringene i traktaten ideell? Nei. Men like fullt gir språket et rammeverk for å gå videre mot en verdensvid kvikksølvfri tannpleie.

Vårt team er rede til å gå videre. For tre år siden hjalp Consumers for Dental Choice til med å stifte World Alliance for Mercury-Free Dentistry, en paraply-organisasjon som forener ikke-statlige organisasjoner hvis målsetting er å fase ut amalgam. I disse tre årene har Verdensalliansen stadig vokst fordi dyktige ledere i frivillige organisasjoner har arbeidet sammen med leger

i alle verdensregioner for å gjøre traktaten til et vendepunkt for vår organisasjon. Endeløse møter med regjeringsrepresentanter, brev, regionale konferanser, ekspert-konsultasjoner, søk på forskningslitteratur, telefonmøter og koalisjonsbygging. Vi gikk inn i den avsluttende forhandlingssesjonen i Geneve om en kvikksølvtraktat med mer støtte enn noensinne. For vårt team på grunnplanet kunne møtene vare til klokken 03 om natten. Takket være hardt arbeid fra vårt diplomatiske team fra 12 nasjoner, politiske ledere fra over 25 nasjoner og alle regioner, våre innsiktsfulle venner i frivillige organisasjoner, og generøse bidragsytere fra hele verden har vi gjort mer suksess enn tidligere i bestrebelsene på å få etablert kvikksølvfri tannbehandling.

Men arbeidet er ikke over. En traktat er bare så god som implementeringen av den er. Nå gjenstår kampen for å forsikre oss om at amalgam blir så effektivt utfaset som traktaten legger opp til. Allerede nå prøver våre opponenter å fortelle opinionen at denne traktaten dreier seg om å hindre tannsykdom og ikke at det gjelder utfasing av amalgam og advarsel mot forsikringsopplegg i favør av amalgam. Men dette er begynnelsen til slutten for dentalt kvikksølv!

Charlie 24.januar 2013

Oversatt av Helene F.K.

MORGELLONS – en mennesk

Morgellons sykdom settes i sammenheng med gen-modifiserte organismer, med luftforurensning, nanopartikler og chemtrails. Det er all grunn til å stille spørsmålet; hva er det egentlig som foregår? Er denne sykdommen rett og slett et resultat av vår tukling med naturen?

Av Toril Sonja Gravdal

PSYKIATRISKE DIAGNOSER OG MANGEL PÅ KUNNSKAP

I Norge er sykdommen ukjent og sjelden omtalt, mens den i USA har vært diskutert i flere år. For en stor del blir den møtt med skepsis, og i helsevesenet blir pasientene møtt med mangel på kunnskap og, ikke sjelden, psykiatriske diagnoser. Men det finnes også leger og forskere som tar tilstanden på alvor, som gjør sitt ytterste for å hjelpe mennesker som lider, og som nedlegger et stort og viktig arbeid i å avdekke årsakene og mekanismene bak denne sykdommen.

Hyppigst forekomst av Morgellons sykdom finner man i California, Texas og Florida, men det er også registrert tilfeller i Syd-Afrika, Japan, Australia, Indonesia og Filippinene. Spredte tilfeller er også rapportert i Europa, for det meste i England.

SÅR OG PARASITTER

Kort fortalt er Morgellon en lidelse som kommer til syne som sår i huden. Disse sårene har vanskelig for å gro, og pasienter som er alvorlig angrepet kan ha slike sår over store deler av kroppen. I tillegg forekommer det bisarre og spesielle at en fiberlignende substans ser ut til å vokse under og

ut av pasientens hud. Mange plages av følelsen av at "noe" kribler under huden, og det finnes bilder og film av mikroskopiske parasitter hos flere av pasientene.

MYE LIDELSE

Sykepleieren Sunny Simmons er en av dem som har vært syk i mange år. "Aldri i mine verste drømmer kunne jeg forestilt meg det jeg har opplevd de siste årene", forteller hun. "Mitt mareritt begynte høsten 2001. Det var da jeg oppdaget det som man mente var en form for kontakt-eksem. Så ble jeg fortalt at jeg hadde hode- og kroppslus og deretter at jeg hadde skabb." Etter hvert føyde en rekke plager seg til listen over Sunnys symptomer; håravfall, hodepine, inkontinens, synsforstyrrelser og ulike neurologiske symptomer. . . Sunny gjennomgikk flere undersøkelser, men møtte liten forståelse i helsevesenet. Først da hun ved en tilfeldighet kom i kontakt med en interessert lege i 2005 tok hennes sykdomsutvikling en positiv vending. I samarbeid med en lege fra New Mexico, som har spesialisert seg på Morgellon, har han klart å hjelpe Sunny inn på bedringens vei. Les hele hennes historie på nettstedet www.morgellonsexposed.com, der også flere andre pasienter forteller om egne opplevelser.

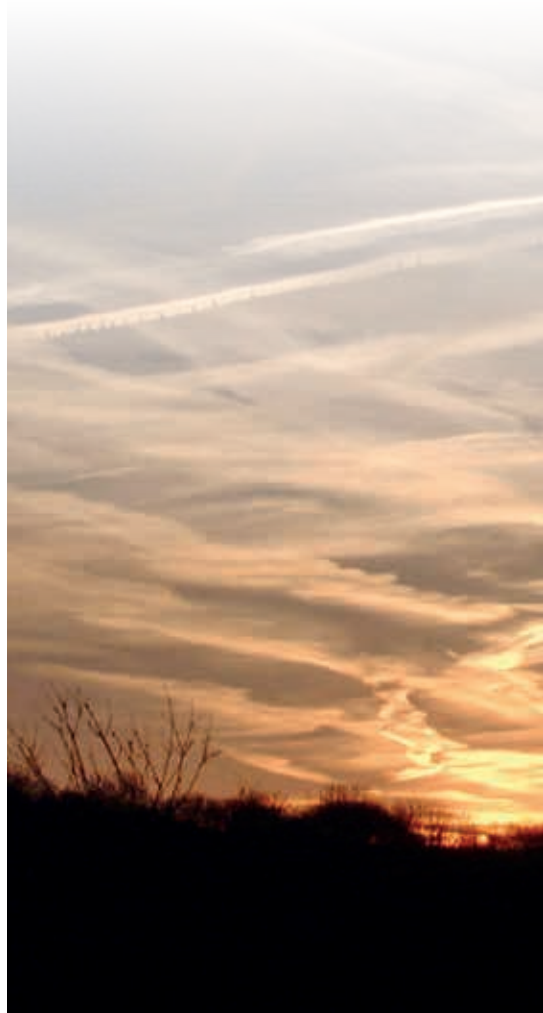
SYMPTOMER VED MORGELLONS:

- Intens kløe
- Sticking og kribling under og i huden
- Sår som ikke vil gro
- Lesjoner som ikke blir borte
- Bakterieinfeksjoner

- Sopporverkest
- Utmattelse
- Neurologiske problemer
- "Hjernetåke"
- Partikler under (og "voksende" ut av) huden

Alle symptomene er ikke nødvendigvis tilstede samtidig hos pasientene.

På nettsidene www.morgellonsresearchgroup.com og www.carnicomminstitute.org finnes omfattende informasjon og dokumentasjon om Morgellons sykdom, - en lidelse som vi ganske sikkert vil få høre mer om i framtiden.

eskapt sykdom?

FØLGENDE AKTUELLE LINKER VIL BLI LAGT UT PÅ WWW.TENNEROGHELSE.NO:

http://www.morgellonsexposed.com/PersonalStories.htm#Sunnys_Story

<http://www.youtube.com/watch?v=hf7QqOm7eG4>

http://www.carnicominstitute.org/html/articles_by_date.html

<http://www.carnicominstitute.org/articles/morgobs1.htm>

<http://www.carnicominstitute.org/articles/agents1.htm>

<http://www.carnicominstitute.org/articles/bio2011-6.htm>

<http://www.youtube.com/watch?v=gNb2XhqW-7c>

http://www.youtube.com/watch?v=pMpTdV9_mLI
<http://edition.cnn.com/HEALTH/library/morgellons-disease/SNOOOO43.html?iref=allsearch>

http://www.youtube.com/watch?v=9H59h_dH3bw

http://morgellonsdiseaseawareness.com/physicians_reference_guide

<http://beforeitsnews.com/health/2012/08/chemtrails-and-morgellons-disease-positively-linked-31-minute-video-2454850.html>

<http://aircrap.org/chemtrail-polymers-linked-to-morgellons-disease/33328/>

http://morgellonsdiseaseawareness.com/physicians_reference_guide

Tannhelsesekretærene:

Viktig seier i Gulating lagmannsrett - staten anker saken til Høyesterett

Det var en viktig seier som ble vunnet i Gulating lagmannsrett 18. januar i år, da tidligere tannhelsesekretær Bertha Regine Serigstad fikk medhold i at kvikksølveksponeringen hun var utsatt for på tannlegekontoret har påført henne en yrkes-sykdom.

Bertha Regine har kjempet en mangeårig kamp for yrkesskadeerstatning.

Hun er en av dem som daglig knadde og kokte kvikksølv i jobben som tannhelsesekretær. En jobb hun hadde i 15 år.

Hennes sykdomsbilde handler om utmattelse, store smerter i armer og ben, og om konsentrasjons- og hukommelsesproblemer.

NAV lokalt godkjente i første omgang hennes sak som yrkesskade. Senere omgjorde imidlertid Nav sentralt dette vedtaket. Hun fikk avslag, og Trygderetten stadfestet avslaget. Nå har altså Gulating lagmannsrett avsagt sin dom:

Fullt medhold for Bertha Regine Serigstad!

I dommen fastslås det at kvikksølv er et farlig stoff som kan medføre ulike symptomer og skader, og at det, i perioden hvor det ble brukt mye kvikksølv i tannhelsetjenesten, har medført et helseskadelig arbeidsmiljø der noen er blitt skadet.

Høyesteretts hus.

Lagmannsretten mener også at grunnlaget og vurderingen i 25 - 30 andre kjennelser i tilsvarende saker fra Trygderetten ikke er korrekte.

Staten har anket saken inn for Høyesterett, og det gjenstår nå å se om landets høyeste rettsinstans opprettholder dommen fra Gulating. Vi venter i spenning, og håper på et utfall som kan gi tannhelsesekretærene oppreisning og erstatning for all den lidelse de er påført gjennom sitt yrke. Les mer på: www.thsf.no

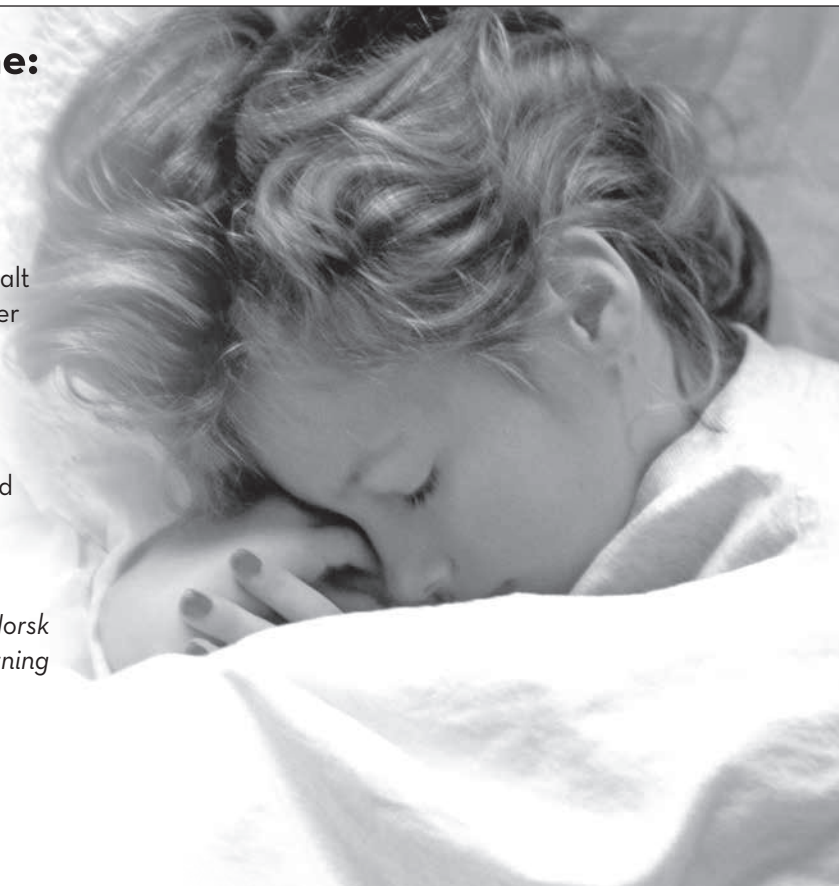
FTH følger vaksineofrene:

VAKSINERT TIL SYKDOM

Nye tall fra NPE viser at de har mottatt totalt 292 saker og har utbetalt drøye 16 millioner kroner i erstatning. Alle sakene dreier seg om skader etter Pandemrix-vaksinen. I 52 saker er det gitt medhold.

Tidligere er det kun barn som har fått erstatning, men nå er det også gitt medhold til tre voksne som har fått narkolepsi etter vaksineringsen.

Kilde: Norsk
Pasientskadeerstatning

Er mennesket verneverdig?

Av Jorunn Østberg

Noen hevder at kroppen er blitt personens eget produkt. Hadde det enda vært så vel.

Fra før vi blir født strømmer tungmetaller og andre ulumskheter inn i oss. Det er konstatert større kvikksølvmengder i fosters hjernevev enn i morens. Amming driver forurensning ut av kroppen, til fordel for mor – men hva gjør det med barnet?

Tidlig i livet blir ungen vaksinert. Kvikksølv (thiomersal) var helt til 1995 brukt som desinfeksjonsmiddel i trippelvaksinene. Fortsatt får vi det tilført ved influensa-vaksinasjoner. Formaldehyd og aluminium er stoff tilsatt vaksiner.

Tannbehandling og matsminke tilfører også kroppen fremmedstoffer.

Dette - og all annen forurensning - forstyrrer de naturlige prosessene i mennesket. Resultatet kan blant annet bli dårligere fordøyelse og immunforsvar. Vi har forskjellige forutsetninger for å motstå presset, forskere påviser stadig disse sammenhengene.

Er det da så underlig at vi forsøker å rydde opp ved å

benytte antioksidanter eller tarmrensing, i stedet for å akseptere "Big Pharmas" piller – for å døyve symptomene? Vi velger å unngå ytterligere forurensning – også syntetiske piller – for å bli friskere.

Den som selv tar ansvaret og gjør noe for å motvirke følgene av å leve i en forurenset verden, senker fortjenesten for farmakologisk industri og det offisielle helsevesenet. Dersom pengene derved havner i andre lommer, bør resultatene være avgjørende: Blir man bedre av renseprosessene, er det viktigere enn å underkaste seg regimet til de som mener å vite bedre. Forebyggende medisin har lav status i den leiren.

Et sunnere liv på grunn av egne grep, kan føre til mindre frie radikaler som beviselig er sykdoms-fremkallende. Urenhet i denne form rammer så vel kvinner som menn. Menneskets konstitusjon avgjør følgene, uavhengig av hva man tror på.

Dårlig moral utviser de ansvarlige som ikke sørger for redusert forurensning og derfor bidrar til økt sykelighet. Dårlig samvittighet blir pasienter ofte påført ved psykosomati-forklaringer.

Selv ville jeg være fornøyd med å bli betraktet som verneverdig natur – og behandlet deretter.

VERVEKAMPANJE

**Støtt vårt viktige arbeid!
Vi trenger deg som medlem!**

Verv 1 medlem – bli med i trekningen av
GAVEKORT pålydende kr 1000,-

Dersom du verver 2 medlemmer får du dobbelt vinnersjanse!
- og verver du 3 – trippel!

Melding om vervet nytt medlem sendes post@tenneroghelse.no
eller Forbundet Tenner og Helse,
Totlandvegen 365, 5226 Nesttun

Ønsker du å velge bort kunstige tilsetningsstoffer og sprøytemidler?

Økologisk mat er helt rent - helt naturlig.

Her finner du informasjon om økologisk mat og steder der du får kjøpt økologiske produkter: www.økologisk.no

Naturlige egg

Endelig har de kommet; eggene vi kan spise med god samvittighet.

"Økologiske egg fra de vakre hønene våre som går fritt ute og sitter i trærne, som spiser den naturlige maten og som legger de gode eggene våre", står det på pakken med egg fra Vingulmark. "Frie høner. Frie bønder. Se filmene og les mer om oss på Facebook og vingulmark.no".

Og eggene – ja, de er faktisk usedvanlig gode!

Høye tungmetallverdier hos barn

I takt med at miljøforurensningen øker, viser analyser høye tungmetallverdier hos barn. Arsenik, kadmium, bly og kvikksølv øker risikoen for sykdom dersom de pustes inn eller kommer via maten. I en stor så kalt review-artikkel satte man sammen forskning på barn fra Brasil, Kina, India, Indonesia, Mexico, Polen, Russland, Syd-Korea, Taiwan og Tyrkia.

Metallkonsentrasjoner i blod og urin var høyere enn referanseverdiene for disse i USA. Det trengs internasjonale regler for å minske utslippene.

Les mer: www.tf.se

Krever forbud mot plantemidler

Biene pollinerer en tredel av all mat i verden, og er uerstattelige i økosystemet. Nå krever Økologisk Norge forbud mot plantemidler som dreper bier.

Det er tre typer plantemidler som antas å være ansvarlige for biedøden. Disse er imidakloprid, tiakloprid og tiametoksam. Landbruksdepartementet har finansiert et forsøk ved Bioforsk for å se på effekten av imidakloprid, som er det mest brukte av de tre. Forsøket fastslo at rapsfrø innsatt med imidakloprid fører til at giften senere også finnes i pollen og i blomstenes nektar, som biene så får i seg. Dette har man tidligere ikke trodd. Imidakloprid er ikke tillatt til utendørs sprøyting i Norge. Man bruker imidlertid middelet til behandling av frø som settes i jorda og til sprøyting i drivhus.

Husk at også hunden trenger tannstell

En kartlegging av tannhelsen til to millioner hunder i USA viser at åtte av ti hunder over tre år plages med dårlige tenner. 80 prosent av hunder over tre år har betennelse i tannkjøttet og rundt tennene. Dette er alvorlig tilstand. Ikke bare er det smertefullt, bakterier kan spre seg med blodstrømmen slik at immunforsvaret svekkes over tid. Slik kan tilstanden på sikt få følger for hjerte, nyrer, milt og lever. Dette kan gi hunden et kortere liv.

Tannplager hos hunden kan forebygges på flere måter. Det beste er daglig børsting av tennene, men selv børsting én gang i uken er bedre enn aldri.

Et godt råd er å benytte et hundefor som har dokumenterte helsemessige effekter for tennene. Tyggepiner og spesiallagde ben kan også bidra til fjerning av plakk. Alle voksne hunder bør gå til regelmessig tannsjekk hos veterinær.

Viktig rapport fra FELO

I "rapport 2012:3 - Svake høyfrekvente elektromagnetiske felt - en vurdering av helserisiko og forvaltningspraksis" avvises el-overfølsomhet som fenomen. Ekspertgruppen, oppnevnt av Folkehelseinstituttet på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet og Samferdselsdepartementet, er enstemmige i anbefalingen om at det ikke gjennomføres "umotivert tilpasning på arbeidsplasser og sykehus" for el-overfølsomme personer. Heldigvis har FELO kommet med en egen rapport. Den kan lastes ned på www.felo.no

Tiltak for personer med kjeveleddsdysfunksjon

Av Knut A Pedersen, TMD-foreningen

Prosessen med strakstiltakene som skulle være på plass innen utgangen av 2012 har pågått i hele 2012. Tilbudet som nå kommer fra Haukeland er ikke et strakstiltak, men et utredningstilbud. TMD-foreningen er blitt forespurt om vi kan informere om det presenterte prosjektet og oppfordre medlemmene til å melde seg på. Ut fra det som er blitt presentert fra Haukeland, har vi gitt beskjed om at vi ikke kan oppfordre våre medlemmer til å stille opp. Årsaken til dette er følgende:

- * Strakstiltakene som HDir og Haukeland har presentert fremstår uten ny kompetanse og mangler vesentlig tverrfaglig innhold. Ortopeder og nevrologer ønsker ikke å delta i prosjektet.
- Det er også mangelfull kompetanse blant de behandlerne som er med i prosjektet, det er bekreftet av behandlerne selv og HDir. Behandlerne som er med i prosjektet sier de ikke vet noen ting om vår pasientgruppe, det vil da ikke bli strakstiltak i form av konkrete diagnostiserings- og behandlingsprosedyrer, men et slags prøveprosjekt i form av utredning.
- HDir har innrømmet at diagnostikk av nakke skal inn i prosjektet, men det er ikke lagt frem konkrete bevis på hvilken diagnostikk og hva behandlingen består av. Dette gjelder også de andre delene av behandlingen som f.eks diagnostikk og prosedyrer på kjeveleddskirurgi.
- Prosjektlederen på Haukeland sykehus er ikke opptatt av å bruke

diagnoser, som man er pålagt å bruke, og dette gjør at rettssikkerheten til pasientene ikke blir ivaretatt. Dette gjør også at tverrfaglig diagnostisering og behandling ikke vil la seg gjennomføre i praksis. I referansegruppen er det blitt påpekt viktigheten av diagnostisering, metoder og prosedyrer, før man starter prosjektet.

- Det er lagt opp til at fastlegene skal koordinere behandlingsforløpet. Dette gjør at et behandlingsforløp ikke kan la seg gjennomføre da fastlegene ikke har kompetanse til å ha en slik koordinerende rolle.
- Pasienter med erstatningssaker, rusproblemer og psykiske problemer vil ikke kunne få behandling og vil bli ekskludert av Haukeland. Dette er diskriminerende og TMD-foreningen stiller også spørsmål til lovligheten av dette.
- Smerteteamet har bekreftet at radiofrekvensbehandling vil være en aktuell behandlingsform, men det finnes ikke kapasitet og kompetanse i offentlig helsevesen til å tilby denne behandlingsformen.
- TMD-foreningens innspill i prosessen er fullstendig utelatt, det samme er relevant internasjonal deltagelse. Dette strider med oppdraget som er gitt av helsedepartementet.
- Det er ikke klarlagt hvilke rettigheter pasientene har i form av økonomisk støtte til behandlingen og ventetider for de ulike behandlingsformene er heller ikke klar-

lagt. Det betyr at dersom man trenger behandling av flere behandlere så vil man gå inn i vanlig sykehuskø og risikerer svært lange ventetider da man ikke er såkalt rettighetspasient. Dette strider med oppdraget da dette skulle være strakstiltak i form av konkret behandling som skulle startes umiddelbart 2013.

- Det er ikke klarlagt hva som er sykehusbehandling og hva som er ikke-sykehusbehandling, og hva man har krav på å få dekket. Dette har betydning i forhold til EØS lovgivningen som sier at man har krav på å velge behandling innen hele EØS området, da spesielt det som er kategorisert som ikke-sykehusbehandling.
- TMD-foreningen er kjent med at utredning og behandling i utlandet ikke stemmer overens med det som er presentert av Haukeland. I flere land i Europa finnes det tverrfaglige behandlingssteder og det finnes også utdanning for helsepersonell innen denne problematikken i svært mange europeiske land. Det finnes pr i dag ingen utdanningsmulighet, f.eks for tannleger, i Norge innen denne problematikken.
- Strakstiltakene fremstår som et forskningsprosjekt, men det er bekreftet fra HDir at det ikke er regnet som dette. Slik det er presentert burde det vært regulert av helseforskningsloven som ville vært med å ivarett rettssikkerheten til pasientene.
- Prosjektet er ikke kvalitetssikret.
- Prosjektet igangsettes før Kunnskapssenteret har fullført

kartleggingen av internasjonal praksis. Det gjelder kirurgi og ikke-kirurgiske metoder og prosedyrer.

- I forhold til oppdraget fra HODep, skulle det vært utarbeidet en database over behandlere. Dette er ikke gjort og er følgelig et brudd i forhold til oppdraget. Vi i styret fortsetter arbeidet med å få innfridd våre krav om tverrfaglighet i prosjektet. Vi kommer tilbake med mer informasjon og med tidspunkt for neste årsmøte. Vi håper HDir kommer opp med et adekvat tilbud.

Behandling av TMD

For TMD-plager er det generelt konservativ behandling som gjelder i den første fasen; som avlastning av kjeveleddet med bittskinner, muskelavslappende behandling /fysioterapi og medikamentell behandling.

Derimot for pasienter som har vært utsatt for traumer (trafikkulykker, sportskader, fall og vold) får man ofte et mer komplisert skadebilde, og man har behov for en tverrfaglig vurdering for å stille riktige diagnoser og for å få riktig behandling til rett tid.

I 2001 oppsummerte Statens Helsetilsyn resultatet av sitt arbeid med TMD-saken på denne måten - noe som fortsatt er TMD-foreningens "leveregler":

- * det er dokumentert en sammenheng mellom kjeveskader og whiplash
- * det er enighet om at skinnbehandling er relevant ved slike kjeveproblemer
- * kirurgiske inngrep frarådes i utgangspunktet, men er relevant om konservativ behandling er prøvd i minst 3-6 måneder uten godt resultat
- * smerteproblematikken er reell og kan ikke tilskrives psykologiske faktorer. Mangel på kunnskap i behandlingsmiljøene kan medføre feildiagnostisering og feilbehandling.

Statens Helsetilsyn konkluderer videre med at pasientgruppen "har ikke blitt hjulpet for sine plager etter behandling i det norske helsevesenet".

les mer: www.tmdforeningen.no

TMD

- Temporomandibular Joint Dysfunction

TMD - eller Temporomandibular Joint Dysfunction - er en samlebetegnelse på akutt eller kronisk inflammasjon idet temporomandibulære ledd som forbinder underkjeven til hodeskallen. Dysfunksjonen med sine symptomer kan føre til kraftig smerte og bevegelseshemming. Pga. at tilstanden beveger seg inn i flere profesjonsområder, derav tannlege, nevrolog, fysioterapeut og psykolog, finnes det flere ulike måter å angripe problemet på.

TMD dekker en rekke symptomer som skyldes at tyggemuskulene og kjeveleddet ikke fungerer skikkelig sammen. Symptomene er mange og alvorlige :

- * Hørselsproblemer
- * Såre og smertefulle kjevemuskler
- * Smerter i tinning, skuldre og nakke
- * Smerter i og bak øynene
- * Øreverk og ringelyder i øret
- * Klikkelyder i kjeven
- * Vanskeligheter med å åpne munnen og redusert åpning
- * Hodesmerter
- * Nakkesmerter
- * Mulig påvirkning i hals og svelg

Den levende jorden

Naturånder og Norsk Kultur

**Marianne Kleimann Sevåg og
Raphael Kleimann**

(Etterord til boka "Elementarvesenskolen" ved Karsten Massei, oversatt av Marianne Kleimann Sevåg, utgitt hos Atropos forlag i Januar 2013)

Vinteren 2013 debatteres det intenst om hva som måtte utgjøre en "norsk kultur". Kunne det tenkes at kulturministeren inkluderte "nisser og dverger" og skogens troll som elementer av en folkekultur som er verdt å holde i live?

For turistene sørfra er saken grei: De har hørt hundra synge ved Flåmsbanen og kjøpt ironiserende trafikkskilt for trollfare til å feste på bilen – som et synlig uttrykk for den glødende nordlys-romantikken hos mange mellomuropeere.

Men skulle de spurt en ekte Nordmann etter et ekte troll, så ville de nok møtt en stor reservasjon de fleste steder. Hvor dypt ligger naturåndens virkelighet i den norske folkesjela?

I de siste årene er verdenen av skjulte krefter og bevingede vesener kommet i medienes lys. Snåsamannens "varme hender" kan man snakke om, prinsessens "engleskole" kan man strides om.... derimot har så langt ingen trukket fram alver som en åndelig realitet i denne debatten. Er det på tide å løfte på sløret til denne eventyrverden? På tide å utvide tilstedeværelsens indre rom ("mindfulness") til også å

romme naturens følelsesdimensjon? Kan det rommet som Arne Næss' dybdeøkologi har åpnet siden 70-tallet, befolkes med "elementarvesener"? Har disse småfolka gjennom hele opplysningstiden bare ventet på å bli gjenoppdaget og integrert i en ny helhet – slik som alle eventyr ender i et bryllup mellom det nye og det gamle, mellom pågangsmot og hengivenhet....?

Det kan bli en lang vei å gå før en slik helbredende syntese kan finne sted mellom den urbane høykulturen og skogenes eventyrverden. Tingliggjørelsen er naturvitenskapens triumf og forbannelse; Kan vi bevege oss fra å betrakte naturen som et Det, til å møte den som et Du? Et du på linje med Martin Bubers dialogiske prinsipp.

Samtidig står kanskje nettopp alle de mange overleverte forestillingene – stivnet og kommersialisert i suvenir-industriens bilder og bøker – i veien for et ubefanget møte med naturens indre vev av livskraft og bevissthet?

Forfatterens medisin kommer fra hjertet – og er vokst fram i møte med Alpenes fjellnatur. Den heter Du-oppmerksomhet, en slags mindfulness i åpen natur. "Verden må igjen fortrylles", sier Novalis. Bokas anliggende er at denne fortryllesen kan skje på moderne, individuelle måter. Kanskje den dermed kan bli et stykke ekte, norsk kultur?

Vinterbro, Januar 2013

Elementarvesenskolen – en bok av Karsten Massei

Marianne Kleimann Sevåg

"I denne boka finner du meddelelser om ting som ikke kan sanses med vanlige sanseorganer, for det handler om skildringer av vesener i elementarverdenen og deres livsbetingelser. Disse vesenene er ikke til stede for vanlige sanser, de trenger ikke gjennom til den verden hvor sansene råder. Men selv om de forblir usynlige for våre sanser, er de likevel synlige gjennom det de skaper. Det de skaper trekker seg ikke bort fra våre sanser. tvert imot: Alt mennesket sanser omkring seg blir frambragt gjennom virksomhet og tilstedeværelse av elementarvesener. For hver vanndråpe, hver blomst og hvert blad, i hvert vindpust,

hvert lys og hver sansbare form ligger elementarveseners virksomhet til grunn. Deres verk blir synlige for våre sanser, mens de selv forblir skjult."

Slik begynner boka til Karsten Massei hvor han forteller om den levende jorda, om elementarvesener og deres forbindelse med oss mennesker. Karsten Massei lærte vi å kjenne gjennom arbeidet vårt med blomsteressensene. Det var gjennom dette arbeidet han utviklet sin dype kontakt med naturens vesener – en kontakt som siden har vokst i dybde og omfang. Likevel var det bare den direkte utløseren; han hadde arbeidet tålmodig og trofast gjennom mange år for å komme til dette punktet. Det er noe vi alle kan gjøre.

Det er ikke meningsfullt å gjenskape det gamle

forholdet mellom menneskene og naturen, vi må gripe oppgavene ut fra vår egen tid og den utviklingen vi er en del av. Men at kontakten gjenopprettes, er like fullt en forutsetning for en ny dialog og utvikling. Og elementarvesenene taler gjerne til og med mennesker som vil høre:

"Hva sier vi til de lyttende menneskesjelenes? Vi sier: Gi ikke opp, bli ikke usikre, se på tvilen, men la dere ikke beherske av den. For dere skal vite at den fysiske jorden og den åndelige jorden igjen har rykket nærmere hverandre. Det kommer igjen sammen, langsomt, langsomt kommer det igjen sammen, som så lenge var atskilt. Verdenene skyver seg langsomt inn i hverandre igjen. Skap håp av denne meddelelsen. Dere kan derfor gå friere og mer oppreist, fordi dere vet at dere ikke er alene i verdensaltet, men beskyttet

og våket over. Englene har ikke sluttet å være der for dere. Tro ikke dem som vil innbille dere at det finnes et intet. Det kan ikke finnes et intet, for der hvor den fysiske verden opphører, begynner en annen verden. Det er den åndelige verden. Disse to verdener griper umiddelbart inn i hverandre. Ut fra et bestemt ståsted er disse to ulike verdener ett. Dere står på terskelen mellom de to verdenene. Lær å kjenne verdigheten i det at dere får lov å stå på denne terskelen, for det er en spesiell utmerkelse. Dere gjør erfaringer på denne terskelen som ingen andre vesener kan gjøre. Disse erfaringene utgjør en stor tilvekst av viten for de høye og høyeste vesener i den åndelige verden. Derfor vil enhver som lever på denne terskelen, altså blir mennesker, bli tildelt en stor lønn. Denne lønnen er friheten."

Innholdsfortegnelse for tannrestaureringsmaterialer

Av Toril Sonja Gravdal

Det vil i dag være uaktuelt for de fleste av oss å kjøpe matvarer som mangler en tilgjengelig varedeklarasjon. Når vi kjøper medisiner følger alltid et lovpålagt pakningsvedlegg med. Vi er opptatt av bivirkninger, overfølsomhetsreaksjoner og generell helse. Når det kommer til tannrestaureringsmaterialer er vi imidlertid nødt til å stole på at tannlegen er seg sitt ansvar bevisst og tar de beste valg for oss. Kanskje kan dette til tider være vanskelig, med tanke på hva mange av oss har gjennomgått nettopp i forhold til forgiftning og sykdom knyttet til fyllinger i tennene. ...

Mon tro om ikke tiden er klar for at også alle produkter som brukes i tennene våre underlegges et lovpålagt krav om innholdsfortegnelse, fullt tilgjengelig for pasientene.

Og kan hende er tiden også inne for en uavhengig offentlig institusjon med ansvar for løpende oppfølging av helserisiko knyttet til tannfyllingsmaterialer. Toksikologisk kompetanse, produsentuavhengighet og full habilitet er viktige stikkord.

I denne sammenhengen nevnes kort også ønsket om et eget og uavhengig tannhelseombud.

SÅRBARHET

Av Jorunn Østberg

Hva kommer det av at ikke alle blir syke av amalgam, strømbelastning, røyking eller alkohol? Det er ikke engang mengden - eller eksponeringstiden - for slike stoffer som avgjør helsetilstanden.

Grunnen er at MENNESKET ikke kommer i standardutgave. Vi er alle unike - med forskjellig sårbarhet. Det kan komme fra arvestoff som følger familien, eller fra påvirkning gjennom livet, og begynner allerede i fosterstadiet: epigenetikk er blitt et hett tema i forskerverdenen. Når genene ikke blir aktivert slik vi egentlig burde ha dem, kan sykdom oppstå.

Vi har vi ca 2000 forskjellige enzymer i kroppen: Fordøyelse, opptak av næringsstoffer fra maten, oppbygging av proteiner, utskilling av giftstoffer - slike prosesser er avhengige av at enzymene fungerer som de skal. Enzymskader kan være årsak til at vi får sykdomsutslag. Dette er kartlagt blant alkoholikere og personer som har bivirkninger av legemidler. Så lenge medisiner blir porsjonert ut "i sin alminnelighet" er det naturlig at noen får uønskede reaksjoner. Legene er ikke oppdatert på dette området: Fysiologene vet mer, men hvor treffer vi på dem?

Når det gjelder kvikksølvproblematikken, er det dessuten logisk at giftstoffer har giftvirkninger. (Kopperamalgam inneholder 69% Hg)

Rør deg hjerne

Av Helene Freilem Klingberg

Det var en interessert flokk som skjerpet alle sine sanser da tannlege Rolf Johan Stemland og hans medarbeider Siri Eide Nielsen presenterte videoen «Rør deg hjerne» etter årsmøtet i Oslo/Akershus 28. februar.

Filmen handler om det nevromotoriske underlaget og hvordan vi kan påvirke samspillet mellom hjernen og kroppen blant annet gjennom langsomme bevegelser. Langsomhet, pust og sanseintrykk kan skape forandring, rette opp ubalanse og påvirke vår livskvalitet.

Ubalanse mellom stress og hvile er trolig en sterk bidragsfaktor til dagens mange plager med blant annet ledd, muskler, fordøyelse og lite energi. Langsomme bevegelser med oppmerksomhet til pust og sanseintrykk stimulerer kroppens ro, hvile og restitusjonssystem. Langsomme bevegelser har tusenårige tradisjoner fra flere kulturer. Metoder som for eksempel tai chi, gi gong, yoga og feldenkrais er ulike måter å trene langsomme bevegelser på. Det bidrar til å redusere indre spenninger og gir mer indre ro og trygghet.

Filmen er produsert av Slowmotion Productions, et norskregistrert produksjonsselskap som drives av seks aktive eiere. Gruppen besitter bred og variert kunnskap og har erfaring i å drive forandringsarbeid innen områder som helse, idrett, pedagogikk, kreativitet og ledelse. Gruppen vil bidra med inspirasjon og motivasjon til å utforske og integrere langsomme bevegelser i eget liv, og gjennom det utvikle det nevromotoriske underlaget.

Filmen har gjennomgått kvalitetsikringsprosesser av Skandinavisk institutt for kommunikologi. Utdanning av kommunikologer er skapt i Sverige etter mønster fra USA og handler om sanseapparatet.

Å se denne filmen og drøfte de enkelte elementer gav oss kunnskap og inspirasjon og vi ble oppfordret til å trene alene eller i samspill med andre.

Se utdrag fra filmen: http://www.youtube.com/watch?v=LZa2_e3sqik

Pressemelding januar 2013:

Nordiske strålevernorganisasjoner krever at grenseverdiene for radiofrekvent stråling senkes

Dagens grenseverdier for tillatt stråling fra utstyr som kommuniserer trådløst (mobiltelefoner, iPads, mobilmaster etc) må senkes omgående. Regjeringen, Stortinget og ansvarlige myndigheter må handle umiddelbart for å beskytte mennesker. Dette krever flere nordiske strålevern- og funksjonshemmedes foreninger. De siste års forskning har klarlagt at de gjeldende grenseverdiene ikke er tilstrekkelige for å beskytte befolkningen mot helseskader.

Dagens grenseverdier er foreldede. De beskytter kun mot akutte oppvarmingseffekter, etter 6 minutters eksponering, de beskytter ikke mot andre effekter som kan oppstå etter lengre tids eksponering. Dagens grenseverdier beskytter ikke mot vanlig rapporterte effekter som f eks hodepine, søvnvansker, hukommelses- og konsentrasjonsproblemer eller kreft.

De senere års forskning har vist mange skadelige effekter langt under dagens grenseverdier. Det er konklusjonen i en forskningsgjennomgang, Biolnitiative 2012, der 29 internasjonale eksperter fra 10 ulike land, hvorav 7 fra Sverige, har gått gjennom 1800 vitenskapelige studier. Barn, gravide og de som ønsker å bli foreldre, er spesielt utsatte.

Den nye rapporten, som er utarbeidet av internasjonal eksperter uten finansielle koblinger til industrien, gir et alvorlig bilde av helserisikoene med trådløs teknologi.

Forskningen viser gjennomgående at risiko for å få aggressiv hjernekreft og hørselsnervekreft øker ved bruk av mobiltelefon og trådløs telefon. Derfor ble slik radiofrekvent stråling klassifisert som mulig kreftfremkallende av WHO's internasjonale kreftforskningsinstitutt, IARC, i 2011.

Strålingen kan skade cellene våre, det gjelder alt fra hjerne- til sædceller, på mange måter. Flere titalls nye undersøkelser kobler mobilstråling til skader på sædcellene. En mobiltelefon i lommen eller i beltet, bærbare PC-er og iPads med trådløs internettoppkobling kan skade spermienes DNA, lede til misdannelser og vanskeligheter med å få barn.

Det ufødte barnets utvikling kan også skades når gravide bruker mobiltelefoner eller utstyr som kobles opp mot trådløst internett. Hjernens følsomme utvikling kan påvirkes, og det kan resultere i adferdsproblemer som ADHD, dårligere hukommelse eller lærevansker. Slike effekter er observert i undersøkelser av mennesker og i dyrestudier.

Langvarig eksponering kan resultere i psykiske problemer, alvorlige nevrologiske sykdommer og kreft. Gjentatte undersøkelser viser risiko for søvnproblemer, konsentrasjonsproblemer, depresjoner og hodepine. Hele 98 studier viser skadelige effekter på hjernen og 9 viser økt risiko for Alzheimer eller demens ved eksponering for lavfrekvente elektromagnetiske felt.

Vi kan konstatere at de helserisikoer som Biolnitiative-rapporten advarer om, samsvarer med den kraftige økningen i diffuse og uklare helseproblemer i samfunnet. Barn, ungdommer og voksne i Norden har aldri sovet så dårlig eller hatt så dårlig psykisk helse som i dag.

Strålskyddsstiftelsen og Elöverkänsligas Riksförbund i Sverige, Folkets Strålevern og Foreningen for el- overfølsomme i Norge, samt foreningen Elöverkänsliga i Finland oppfordrer Regjeringen, Stortinget og ansvarlige myndigheter til å handle i henhold til anbefalingene i Biolnitiative-rapporten og snarest vedta de nødvendige tiltak for å beskytte mennesker. Spesielt gjelder dette de mest følsomme gruppene: fostere, barn, ungdommer, gamle, de som har nedsatt immunforsvar og de som er eloverfølsomme.

Vi krever blant annet at:

- bruk av trådløs teknologi forbyes i skoler og barnehager
- tydelige advarsler og råd må utarbeides for de følsomme gruppene
- mennesker som rapporterer om symptomer av strålingen må taes på alvor og tilbys beskyttelse
- grenseverdiene må senkes radikalt, så de også beskytter oss mot langtidseksponering

Tore Fahlström, ordförande Strålskyddsstiftelsen Sverige. Erja Tamminen, ordförande Elöverkänsliga i Finland.

Per Segerbäck, ordförande, Elöverkänsligas Riksförbund Sverige. Solveig Glomsrød, leder Foreningen for eloverfølsomme i Norge. Sissel Halmøy, Generalsekretær Folkets Strålevern

Biomatten fra Richway

- En terapeutisk matte basert på revolusjonerende ny

Med infrarød varme, negative ioner og Ametyst krystaller.

Av Gunn Randi Eriksen

Øker blodsirkulasjonen
Styrker immunforsvaret
Bedrer stivhet i ledd og muskler
Lindrer smerter og gir mer energi
Reduserer tretthet og stress
Renser og forbedrer huden
Fjerner gift- og avfallstoffer
Øker forbrenningen av kalorier

Biomattene kan brukes rett på gulvet, i sengen, sofa eller på en behandlingsbenk. Den lille Biomatten kan i tillegg brukes i stolen og i bilsetet. Den inneholder også Turmalin krystaller. Bio Beltet inneholder 8 forskjellige krystaller i tillegg til infrarød varme og negative ioner. Den aktive delen av Bio Beltet kan også taes løs og brukes på punkter på kroppen.

Varmen fra Biomatten trenger 15-20 cm inn i kroppen og kan justeres fra 35 - 70 grader. Ved de høyere temperaturene oppnås liknende effekter og fordeler som ved infrarød sauna. Biomatten avgir negative ioner, som påvirker pH balansen i kroppen. Dette kan øke utskillingen av gift- og avfallstoffer og bedre næringsopptaket. Biomatten virker beroligende og normaliserende på nervesystemet.

TERAPEUTISK EFFEKT

De terapeutiske effektene ved Biomatten forsterkes ved at de infrarøde lysbølgene går igjennom et tykt lag med ametystkrystaller. Lysbølgene omformes av ametystkrystallenes helbredende virkning. Dette kan gi en ekstra god harmonisk virkning på kroppens funksjoner. Biomatten er et resultat av høyteknologisk forskning ved NASA. Den er videreutviklet i Japan og produsert i Korea, med en spesiell ametyst fra Korea. Biomatten kontrolleres av avansert datateknologi, som styrer og regulerer alle funksjonene.

Biomatten inneholder en spesiell sensor som generer 10 Hz infrarød varme. Den verdensberømte kinesiske vitenskapsmannen Dr. Chian har påvist at 10 Hz infrarød varme fungerer som en informasjonsbærer, når den passerer gjennom ulike materialer. Inkludert DNA fra mennesker, dyr og Ametyst krystaller. I forsøk med kontrollgrupper viste resultatene at den mest potente healingeffekten oppstod i gruppen med 10 Hz sensorer. Dette viser at infrarød varme i seg selv ikke er nok for å få optimal helseeffekt, men oppnåes med tilleggsinformasjon fra ametystkrystaller. En koreansk

vitenskapsmann sa det slik: "Med infrarød varme snakker vi om energi, men med tillegget av ametyst og 10 Hz frekvenser, så snakker vi om energi pluss healing informasjon".

Dette er den største forskjellen mellom den originale Biomatten og andre infrarøde produkter. Og forklaringen på hvorfor bruken av Biomatten gir så mange rapporterte helsemessige effekter. Biomatten er godkjent for medisinsk bruk i Japan, Korea og USA og brukes både i sykehus og institusjoner.

AMETYST KRYSTALLER

Hensikten ved å bruke Ametyst krystaller i Biomatten er for å modulere frekvensen til det infrarøde lyset. Når det infrarøde lyset går igjennom Ametyst krystallene endres frekvensen og man oppnår den høyeste og reneste form for infrarødt lys, som cellene i kroppen kan nyttiggjøre seg av. Det sies at dette gjør at det infrarøde lyset svinger i samme frekvens som Kjærlighet... Når den infrarøde varmen går gjennom laget av krystaller, så tar den med seg vibrasjonene og informasjonen fra krystallene og bringer disse videre inn i kroppen som et "data program" til cellene. Dette kan gi en dypere healing.

NEGATIVE IONER

Biomatten avgir negative ioner som passerer gjennom huden. Dette gir umiddelbar respons og forandrer kroppens elektriske felt. Dette kan gi positive helseeffekter.

Når kroppen tilføres negative ioner i fra Biomatten, så ioniseres mineralsaltene i blodstrømmen. Dette virker regulerende på blodets pH verdi og har en basisk og avgiftende effekt på kroppen. Når mengden negative ioner i blodet

helseteknologi!

øker, så fører dette til økt kommunikasjon og metabolisme i cellene. Det kan gi et mer effektivt næringsopptak og øke utskilling av avfallstoffer. Økt stoffskifte i cellene er sentralt for god helse og fravær av sykdom.

Inneklima, luftforurensing, elektriske apparater, lysstoffrør og ulike former for stråling fører til økt mengde positive ioner i kroppen. På sikt kan for mange positive ioner i kroppen føre til alvorlige fysiologiske ubalanser, helseplager og sivilisasjonssykdommer. Sykdommer relatert til forstyrret ionebalanse inkluderer: Anemi, allergier, reumatisme, hodepine, auto-imunrelaterte sykdommer, søvnløshet og tretthet.

BRUK AV BIOMATTEN

- En kort «power hvil» for å hente seg inn og få nye krefter.
- Øke effekten av andre behandlinger.
- Underlag i godstolen eller bilsetet.
- Overlagsmadrass i sengen for sunn, god og dyp søvn.
- Bedre helse og økt immunforsvar.
- Muskel- og leddsmarter.
- Vektreduksjon og detox.
- Hvile, avspenning og stressreduksjon.
- Økt serotonin nivå (lykke- og velvære hormonet).

Både den store og lille Biomatten kan brukes om natten. Den store brukes når man ønsker effekt på hele kroppen. Den lille er fin å bruke hvis man kun ønsker varmen på skuldre/armar/overkroppen, eller beina.

EL-SENSITIVITET

Det er flere eksempler på at Biomatten bedrer El-sensitivitet. Brukere i Norge som tidligere følte

ubehag når de f.eks. gikk på kjøpesentre, forteller at etter en tids bruk av Biomatten forsvant ubehaget. Og problemene de før fikk er borte.

Selve Biomatten er helt trygg for både El-sensitive og El-allergikere. Den virker og beskytter også mot stråling når strømmen er slått av. Det er kontakt punktet og kontrollpanelet, som er det svake punktet. Det anbefales derfor at El-sensitive snur matten slik at kontakt punktet er lengst borte i fra hodet.

DETOX OG HEALINGKRISE

Biomatten styrker kroppens egne selvhelbredende evner. Ved daglig bruk er det normalt med avgiftningsreaksjoner i startfasen - "healingkrise". Energien fra lysbølgene har en generelt styrkende effekt på kroppen. Dette gjør at kroppen begynner å skille ut avfallstoffer, som har vært lagret i indre organer, kroppsvev og celler i årevis. I en overgangsfase kan detox oppleves ubehagelig. Normalt er "healingkrisen" over etter bare 2 uker. Ved bruk over tid vil Biomatten kunne gi bedre helse, økt vitalitet, overskudd og klarhet.

FANTASTISK EFFEKT!

Vi er selv begeistrede brukere av Biomatten. Varmen og den healende effekten er vidunderlig. Noen må starte svært forsiktig og bruke den litt om gangen, mens andre kan bruke den så mye de vil etter kort tids bruk. Dette kjenner man individuelt. Vi henviser til Temperatur innstillinger og mer informasjon på www.nanni.no/biomatten.

NB! Om du syntes Biomatten er litt for hard til å ligge på hele natten, så kan du legge en overmadrass av naturmateriale som bomull, ull, saueskinn, en dundyne etc. over den, slik at det blir mykere. Naturmaterialer vil ikke blokkere for den infrarøde varmen. Bruk alltid klær av bomull eller andre naturfibre ved bruk av Biomatten. Syntetisk materiale hinder effekten.

KONTAKT FOR MER INFORMASJON:

Gunn Randi Eriksen
Tlf. 22 92 02 26
Mob. 41 25 32 86
<http://www.nanni.no/Biomatten>

SYMPTOMER

PÅ KVIKKSØLVFORGIFTNING

Nervesystemet, hodet

Ørhet, svimmelhet, dirringer, langsomme reaksjoner på det man ser og hører, dårlig hukommelse, hodepine (også ekstrem hodepine), båndfølelse rundt hodet.

Øre, hørsel

Ørebetennelse, ringing, dotter i ørene, lydømfintlighet, nedsatt hørsel, vanlige lyder oppfattes høye og harde.

Nese, lukt

Neseblødninger om natta. Følsom overfor sigarettøyk, eksos, matos, parfyme m.m. Ibland bortfall av luktesans.

Smak

Vanskelig å kjenne nyanser.

Lunger

Tungt å puste. Følelse av at man ikke trenger å puste inn, som om det kunne gå bra å slutte å puste.

Nyrer, mage, tarmer

Svekkede nyrer, urinveisinfeksjon. Kvalme, sure oppstøt, oppblåst mage, magesmerter. Forstoppelse, avføring som flyter opp, diaré.

Muskler

Muskelsvakhet, man orker f.eks. ikke å løfte tungt. Muskelsmerter, (smerter i nakke, skuldre, korsrygg og mellom skulderbladene). Muskelrykninger.

Hud, hår

Kviser, byller, kløe, sår, eksem. Svetter mye. Håravfall, mørkere hår.

Syn, øyne

Tåkesyn, radene flyter sammen når man leser, lyn foran øynene. Matte øyne, smerter i øynene, rød øyenhvite.

Munn, hals, tale

Blemmer, økt spyttsekresjon, metallsmak, brennende følelse, hvite flekker, hoven tunge med tannavtrykk, uforklarlig tannverk, løse tenner, skjærer tenner (også under søvn), blødende tannkjøtt. Halsinfeksjon, slim i hals, sår hals, «klump» i halsen, vanskelig å svelge. Bortfall av stemmen, uttalevansker («krøll» på tunga).

Hjertet

Uregelmessige hjerteslag, sterke slag vekslende med svake, forhøyet puls.

Immunforsvaret

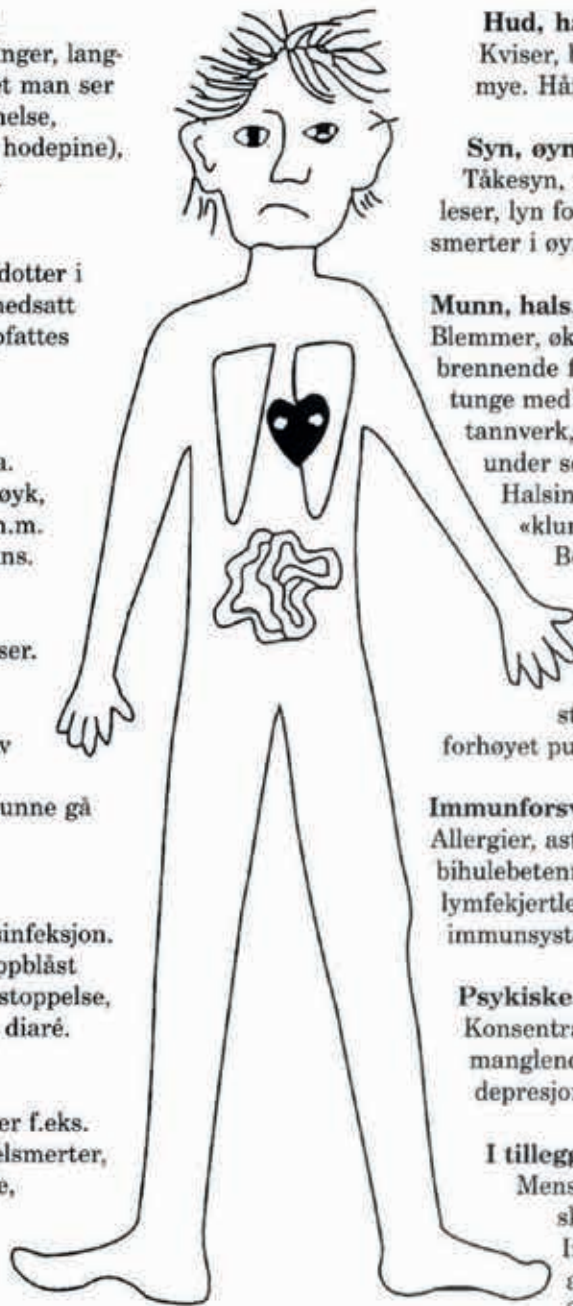
Allergier, astma, forkjølelser, bihulebetennelser, forstørrede lymfekjertler, ekstremt nedsatt immunsystem.

Psyriske reaksjoner

Konsentrasjonsproblemer, rastløshet, manglende tiltakslust, irritabilitet, depresjon, skyhet, angst.

I tillegg

Menstruasjonsforstyrrelser, skjedekatarr. Tremor (skjelvinger). Innsøvningsproblemer. Feberanfall. Smerter og stivhet i ledd. Stoffskiftesykdommer. Avmagring.

Kronisk kvikksølvforgiftning utvikler seg langsomt. Det kan ta flere 10-år før de alvorlige plagene viser seg. Vi kan gå med noen av symptomene i årevis uten at vi tenker over det.

Ofte er det alderen vi bruker som forklaring.

Styrken i symptomene henger sammen med hvor langt forgiftningen er kommet. En person som er forgiftet har ikke nødvendigvis alle symptomene som er beskrevet. Forbundet Tenner og Helse har utarbeidet forskjellige tiltak ved amalgamsanering.

Forbundet Tenner og Helse

www.tenneroghelse.no

TANNLEGE
Erik Barman

Stallgata 15, 5701 Voss
Telefon: 56 52 00 20

TANNLEGE
Rolf Johan Stemland

(se egen annonse, Stemlandklinikken)

Stortingsgata 28, 7 etg. 0161 Oslo
Telefon: 22 83 08 30 Faks: 22 83 43 71

TANNLEGE
Anthony Nordbø

Fritjov Nansensv. 48, 4019 Stavanger
Telefon: 51 58 02 77 Faks: 51 88 05 85

TANNLEGE
Hermansen AS

*Pål Hermansen, Hilde Hermansen,
Akemi Muto Vigen*

Helgesensgt. 21, 0553 Oslo
Telefon: 22 37 88 76 Faks: 22 37 10 21

Bergstien Tannlegesenter AS – 32 83 80 00
Bergstien 64, 3016 Drammen

Frogner Tannklinikk
TANNLEGE
Stein E. Andreassen

Tidemandsgate 2, 0266 Oslo
Telefon: 22 43 08 17

TANNLEGE
Bjørn Fjeldheim

HELSEHUSET
Rådhusveien 5, 4683 Søgne
Telefon: 38 05 10 22

*Tannlegene: Anne Kristin Treider,
Tori Helene Lundebj, Mie Kristine Midtgarden
og Dyveke Knudsen*

Vi har økt vår kapasitet
og kan ta imot nye pasienter.
Solbråtanveien 10, 1410 Kolbotn
Telefon: 66 80 11 44 Faks: 66 80 54 51

TANNLEGE
Opitz Tannhelsesenter

Smålonane 2, 5353 Straume
Telefon: 56 33 57 50 Faks: 56 33 57 51
Timebest. 08.00 – 16.00

Selvhjelp Norge

Selvhjelp Norge ble etablert i 2006 som en følge av iverksetting av Nasjonal plan for selvhjelp. Virksomheten drives på oppdrag fra Helsedirektoret, og er finansiert over statsbudsjettet. Virksomheten er organisert med hovedkontor i Oslo og syv distriktskontorer, som hver dekker 2-3 fylker.

Det overordnede oppdraget er å spre kunnskap om selvorganisert selvhjelp, slik at mennesker kan ta denne kunnskapen i bruk når de trenger den, når livet butter og endring er nødvendig. For å nå dette målet må kunnskap spres der mennesker bor og lever, og Selvhjelp Norges distriktskontorer bidrar derfor til at lokale krefter samles i en planleggings- eller samarbeidsgruppe i oppstartsfasen. Her deltar ofte frivilligsentralen, frisklivssentralen, folkehelsekoordinator, frivillige lag og foreninger og andre engasjerte personer.

www.selhjelp.no

Selvhjelp Norge
Nasjonalt kompetansesenter
for selvorganisert selvhjelp

God påske!

**TANNBEHANDLING
MED OMSORG**

ALLMENNPRAKSIS

- Amalgamsanering
- Tannlegeskrekk

TANNREGULERING

- Hvit regulering
- Funksjonell regulering

Ring 22 830 830

Eller: info@stemlandklinikken.no

VELKOMMEN!

www.stemlandklinikken.no

Stortingsgata 28 (vis á vis Nationaltheateret st), Oslo.

Hvorfor skal en tannlege betale mer enn en tenåring?

Vanligvis betaler bedrifter langt mer enn privatpersoner for sine mobilabonnementer.

Mobiloperatører i bedriftsmarkedet fokuserer på ekstra service og kompliserte tjenester. Dette for å kamuflere et høyt prisnivå, og for å gjøre sammenligning med andre operatører vanskeligere. Gjør du en prissammenligning for din bedrift vil du raskt oppdage at du betaler mer enn hva som er tilfelle for privatmarkedet.

Hos Talkmore gir vi like god service og lave priser til alle! Med Talkmore Bedrift kan du velge mellom en rekke abonnementer som passer svært godt for små, kostnadsbevisste bedrifter – til markedets beste priser, uten bindingstid!

Les mer på Talkmore.no

3000 ringeminutter,
2000 SMS og **1000** MB
for **279,-** pr. måned.

* 0,- for samtaler til andre Talkmore-abonnenter

talkmore
.no/bedrift

Sentralstyret 2011

Leder

Dag Einar Liland
Totlandsvegen 365
5226 Nesttun
Tlf 950 38 029 / 55 10 29 28

Nestleder

Tormod Imeland
Leirkilen
4534 Marnadal
Tlf 91 61 98 07

Sekretær

Helene Freilem Klingberg
Thurmannsgt. 10 B
0461 Oslo
Tlf 22 87 09 28 / 99 58 09 25

Kasserer

John Andreas Pandur
Tårnebyvn 105
2013 Skjetten
Tlf 480 58 655 / 63 84 03 08

Styemedlem

Inger Kristine Bøe
N. Rolfsens vei 23 D, 5094 Bergen
Tlf 55 27 06 19

Kåre Solberg
Moldkvile, 5282 Lonevåg
Tlf 56 39 21 84

Varamedlemmer til sentralstyret

1. Toril Sonja Gravdal
2. Oddvin Herstad
3. Åse Kjelby
4. Anders Christensen

Foreninger i Norden:

Sverige

Tandvårdsskedeförbundet
Kungsgatan 29, SE-461 30
Trollhättan
Tlf.: 0046 520 80600
Fax: 0046 520 80602
E-post: info@tf.nu
Internet: www.tf.nu

Danmark:

**Foreningen mot Skadeligt
Dentalmateriale**
Postboks 203
1501 København
Tlf./fax: 0045 3539 1560

Finland

**Föreningen for Tandpatienter i
Finland rf**
PB 213
SF-00121 Helsingfors
Tlf.: 00358 9 55 66 25

Medlemskap i Forbundet Tenner og Helse koster per år:

- Hovedmedlem, kr. 275,-
- Husstandsmedlem, kr. 100,-

Medlemsavgiften gjelder for ett kalenderår.

Innbetaling merkes "nytt medlem", hvilket fylke du er bosatt i, skriv tydelig ditt navn og adresse og send til:

Forbundet Tenner og helse

Postboks 6416
Etterstad, 0605 Oslo
Tel 994 22 345
E-post: post@tennerog helse.no
Internet: www.tenneroghelse.no
Kontonummer: 7874 06 46620

Foreningen for el-overfølsomme

www.felo.no

Telefon 33 48 13 00
Telefontid tirsdager
kl 10-12 og 15-17

ANNONSERE I TENNER & HELSE?

Kontakt oss!
bjorn.borch@gmail.com

Priser:
Helside 3000 kr inkl. mva
Halvside 1500 kr inkl. mva

Tenner&helse

Nr. 1 - 2013
19. årgang - Grunnlagt 1994

REDAKTØR: Toril Sonja Gravdal
Tel 413 23 943 torilsg@online.no

UTGIVER:
Forbundet Tenner og Helse

ADRESSE:
Solheimsveien 62, 1473 Lørenskog
Post sendes til: Pb 6416 Etterstad, 0605 Oslo
Tel 994 22 345
post@tenneroghelse.no
www.tenneroghelse.no

POST TIL REDAKSJONEN SENDES TIL:
torilsg@online.no
eller Toril Sonja Gravdal
Kirkerudlia 6e, 1339 Vøyenenga

ANNONSER:
bjorn.borch@gmail.com

REDAKSJONKOMITÉ:
Helene Freilem Klingberg hele-kli@online.no
Jorunn Østberg jorunnos@gmail.com

Tenner & helse kommer ut med 4 nummer pr år.
Signerte artikler står for forfatterens egne
synspunkter, og er ikke nødvendigvis i samsvar
med redaksjonens syn.

NESTE UTGAVE:
Juni 2013
Stoff innlevering: 15. mai

DESIGN:
punkt&prikke punktpricke@me.com

FORMIDLING:
2punktAS

TRYKK:
RK Grafisk AS

Opplag 2000
ISSN 0805-9039

- Forbundet Tenner og Helse tar ikke ansvar for
produkter eller tjenester annonsert i bladet.

FORSIDEFOTO:
Toril Sonja Gravdal

Fylkeskontakter

Fylke	Navn	Adresse	Telefon	Tid
Akershus/Oslo	John Pandur (telefonvakt)	Tårnbyvn 105 2013 Skjetten	63 84 03 08	18.00 - 21.00
	Laila Landsnes Johannesen (telefonvakt)	Hulunbakken 19 1481 Hagan	67 06 18 77	Man.-tors 14.00 -16.00
Aust- og Vest-Agder	Tormod Imeland (fylkeskontakt)	Leirkilen 4534 Marnadal	91 61 98 07	
Buskerud	Solveig Arbo Simonsen	3576 HOL	32 09 12 21	
Bergen/Hordaland	Kåre Solberg (fylkeskontakt)	Moldkvile 5282 Lonevåg	56 39 21 84	
	Inger Kristine Bøe (telefonvakt)	N. Rolfsens vei 23 D 5094 Bergen	55 27 06 19	
Finnmark	Trenger ny kontaktperson			
Hedmark	Lillian Henriksen	Nybrukvegen 11 2340 Løten	lillian@curezone.com	
Møre og Romsdal	Anne-Margrethe Holte (fylkeskontakt)	Torebakken 4 6010 Ålesund	70 14 14 42	
Nord-Trøndelag	Silja Brohaug	Skredderveien 5 7600 Levanger	98 06 54 93	
Nordland	Trenger ny kontaktperson			
Oppland	Trenger ny kontaktperson			
Rogaland	Rolf Høvring	Losgata 24 5523 Haugesund	95 52 55 25 krabben@krabben.no	
Sogn og Fjordane				
Sør-Trøndelag	Oddvin Herstad (fylkeskontakt)	Kolstadtunet 3 B 7098 Saupstad	72 58 55 23	
	Ingunn Garlen	Rødrevveien 17 7082 Katten	72 84 69 73	
Telemark	Trenger ny kontaktperson			
Troms	Marit Wevle Breivikeidet (fylkeskontakt)	9020 Tromsdalen	77 69 08 23	
Vestfold	Kontaktinformasjon kommer i neste blad.			
Østfold	Trenger ny kontaktperson			

Likemenn i Forbundet Tenner og helse

Akershus/Oslo:

John Andreas Pandur - Generelt likemannsarbeid
Tårnebyvn 105, 2013 Skjetten, tlf: 480 58 655

Bergen/Hordaland:

Kåre Solberg - Generelt likemannsarbeid
Moldkvile, 5282 Lonevåg, tlf.: 56 39 21 84

Inger Kristine Bøe - Generelt likemannsarbeid
N. Rolfsensvei 23D, 5094 Bergen, tlf.: 55 27 06 19

Dag Einar Liland - Generelt likemannsarbeid
Totlandsvegen 365, 5226 Nesttun, tlf: 950 38 029

Hedmark:

Aase Storjordet Drange - Generelt likemannsarbeid
Moensvingen 11, 2450 Trysil, tlf.: 62 45 03 83

Oppland:

Mary K. Gullberg - Generelt likemannsarbeid/
yrkesrettet attføring / arbeid
Gjøvikveien 61, 2827 Hunndalen, tlf.: 61 18 82 07

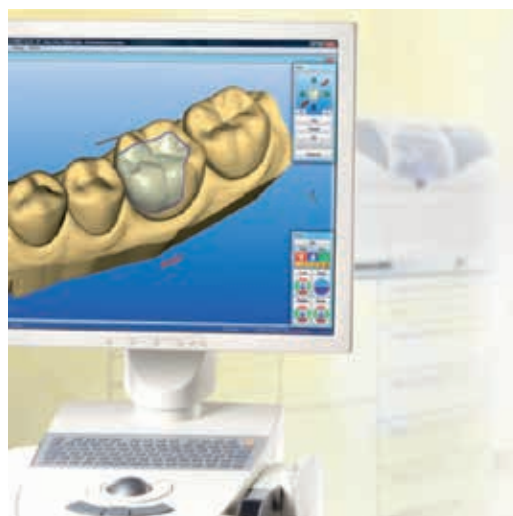
Invester i livskvalitet!

Å le hjertelig og uanstrengt i godt lag. Å vise tennene når du smiler. Å være sikker på at egen helse er ivaretatt. Enkle gleder som er en selvfølge for de fleste, men ikke for alle.

Tungmetaller fra amalgamfyllinger lekker ut og kan gi nedsatt helse og livskvalitet. Bakterier og giftstoffer fra rotfylte eller døde tenner har store allmennmedisinske risikoer, som f.eks hjerte/hjerne infarkt, drypp og diabetes.

Vår klinikk har spesialisert seg på flere områder:

- Amalgamfjerning – effektiv og optimal beskyttelse mot tungmetallbelastning under utskiftning blant annet ved hjelp av friskluftmaske.
- Rehabilitering ved hjelp av porselensfyllinger, innlegg og kroner ferdigstilt i samme seanse med Cerec teknologien.
- Fjerning av infiserte tenner og giftige områder.
- Rehabilitering av tapte tenner ved hjelp av kjevebensforankrede implantater i titan.

Opitz
Tannhelsesenter

Smålonane 2, 5353 Straume
Tlf: 56335750 Fax: 56335751
Mail: post@opitztannhelsesenter.no
Web: www.opitztannhelsesenter.no